

Nieuwsbrief ERF Updates

Nummer 15, 2023

Redactie: mr. F.M.H. Hoens.

INHOUDSOPGAVE

Hof van Justitie van de Europese Unie

[Hof van Justitie van de Europese Unie, ECLI:EU:C:2023:766](#) 12-10-2023

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2023:1486](#) 27-10-2023

Hof

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2023:8714](#) 17-10-2023

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2023:2400](#) 10-10-2023

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2023:3196](#) 03-10-2023

Rechtbank

[Rechtbank Zeeland-West-Brabant, ECLI:NL:RBZWB:2023:7524](#) 31-10-2023

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2023:10096](#) 27-10-2023

[Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2023:5586](#) 25-10-2023

[Rechtbank Overijssel, ECLI:NL:RBOVE:2023:4377](#) 24-10-2023

[Rechtbank Zeeland-West-Brabant, ECLI:NL:RBZWB:2023:7323](#) 18-10-2023

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2023:9887](#) 16-10-2023

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2023:9888](#) 16-10-2023

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2023:9834](#) 13-10-2023

[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2023:5644](#) 11-10-2023

[Rechtbank Zeeland-West-Brabant, ECLI:NL:RBZWB:2023:7094](#) 11-10-2023

[Rechtbank Overijssel, ECLI:NL:RBOVE:2023:4074](#) 09-10-2023

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2023:9305](#) 29-09-2023

[Rechtbank Limburg, ECLI:NL:RBLIM:2023:5871](#) 27-09-2023

[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2023:5210](#) 13-09-2023

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2023:9275](#) 28-08-2023

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2023:9270](#) 28-08-2023

Antillen

[Gerecht in eerste aanleg van Curaçao, ECLI:NL:OGEAC:2023:264](#) 18-09-2023

[Gerecht in eerste aanleg van Curaçao, ECLI:NL:OGEAC:2023:260](#) 09-06-2023

[Gerecht in Eerste Aanleg van Aruba, ECLI:NL:OGEAA:2022:547](#) 28-09-2022

RECHTSPRAAK

De rechtbank benoemt op verzoek van (een van) de erfgenamen een vereffenaar.

In twee zaken wordt de benoeming van een vereffenaar verzocht. In ECLI:NL:RBROT:2023:9270 overlijdt erflater met achterlating van drie minderjarige kinderen als zijn erfgenamen. De rechtbank stelt vast dat voldaan is aan de voorwaarden van artikel 4:203 lid 1 onder a BW om een vereffenaar te benoemen, want namens een van de kinderen is de nalatenschap van erflater beneficiair aanvaard. De moeders van de erfgenamen willen graag dat een vereffenaar wordt benoemd, omdat zij zelf weinig kennis hebben van het vereffenen van een nalatenschap. De rechtbank is van oordeel dat er gelet hierop voldoende belang is om een vereffenaar te benoemen, en wijst het verzoek toe.

In zaak ECLI:NL:RBROT:2023:9271 heeft erflaatster drie kinderen en erfgenamen: verzoekster A alsmede B en C. A heeft de nalatenschap van erflaatster beneficiair aanvaard, B en C zuiver. A verzoekt de rechtbank een vereffenaar te benoemen omdat erflaatster al meer dan een jaar geleden is overleden en het niet lukt om een begin te maken met de vereffening door een boedelbeschrijving op te maken. Partijen praten niet met elkaar, en zijn het niet eens wat er met de tot de nalatenschap behorende en door B bewoonde woning moet gebeuren. B voert verweer en wijst op de daarmee gepaard gaande kosten. De rechtbank wijst het verzoek toe. Niet alleen heeft B nagelaten om een constructief voorstel te doen ter zake van de woning, ook is duidelijk dat hij de woning niet zal kunnen overnemen. De rechtbank geeft aan dat omdat het partijen zelf niet lukt om de nalatenschap te vereffenen, een vereffenaar deze taak op zich moet nemen en dat daar nu eenmaal kosten aan zijn verbonden. Het (Recofa-richtlijn-)loon van de vereffenaar komt ten laste van de nalatenschap. De vereffenaar dient de benoeming zelf bekend te maken in de digitale Staatscourant.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 28-08-2023

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2023:9270

Zaaknummer: C/10/663769 / HA RK 23-798

Rechters: C. van Steenderen-Koornneef

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Verzoek tot ongedaanmaking van benoeming door kantonrechter van vervangend testamentair bewindvoerder wordt afgewezen.

Eiser A en belanghebbende B zijn de kinderen van erflaatster X en hebben haar nalatenschap beneficiair aanvaard. X heeft hetgeen haar kinderen uit haar nalatenschap verkrijgen, onder bewind gesteld tot hun vijfendertigste. Verweerder Y is tot executeur en bewindvoerder benoemd. Y heeft de benoeming als bewindvoerder niet geaccepteerd. De kantonrechter heeft vervolgens het verzoek van Y in hoedanigheid van executeur om Z tot testamentair bewindvoerder te benoemen, toegewezen. Z heeft de benoeming aanvaard. Bovendien heeft Y Z als executeur aan zich toegevoegd.

In onderhavige procedure wil A dat de benoeming van Z als testamentair bewindvoerder ongedaan wordt gemaakt en dat een nieuwe testamentair bewindvoerder wordt benoemd. A stelt dat hij op geen enkele wijze is geïnformeerd over Y's verzoek tot benoeming van Z in zijn plaats. Ook meent A dat een executeur niet bevoegd om zonder toestemming van de andere executeur (in dit geval de toegevoegde Z) een artikel 4:157 BW-verzoek in te dienen. Bovendien had Y de in het testament voorgeschreven route moeten volgen door zelf binnen zes maanden bij notariële akte een opvolgend bewindvoerder te benoemen. Tot slot stelt A dat Z niet onafhankelijk is omdat Z te dicht tegen de andere erfgenaam, zijn zus B, aanstaat.

Het hof overweegt dat artikel 4:142 lid 2 BW bepaalt dat indien er twee of meer executeurs zijn, ieder van hen alle werkzaamheden alleen kan verrichten, tenzij de erflater anders heeft beschikt. Nu X niet anders heeft beschikt, kon Y het zelfstandig verzoek doen. Omdat Y zijn benoeming tot bewindvoerder niet had aanvaard, was er geen testamentair bewindvoerder die zelfstandig bij notariële akte een opvolgend bewindvoerder kon benoemen. Het testament voorziet niet in een benoemingsprocedure voor een nieuwe bewindvoerder indien de benoemde bewindvoerder zijn benoeming niet heeft aanvaard. Artikel 4:164 lid 2 BW bepaalt dat een testamentair bewindvoerder – onder andere – op verzoek van de rechthebbende ontslag kan worden verleend wegens gewichtige redenen. Het hof is van oordeel dat in deze zaak geen gewichtige redenen zijn aangevoerd die tot toewijzing van het verzoek kunnen leiden. Het enkel stellen dat Z te dicht bij B staat is daartoe onvoldoende, nog daargelaten dat uit de overgelegde stukken blijkt dat Z zeer zorgvuldig is geweest jegens A.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 10-10-2023

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2023:2400

Zaaknummer: einde bewindvoerderschap

Rechters: H.A. van den Berg, J. Jonkers en M.C. Schenkeveld

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Het verzoek van de door rechtbank benoemde vereffenaar om diens loon/voorschot vast te stellen wordt afgewezen omdat de vereffening van de niet complexe nalatenschap nog niet is voltooid.

Verzoeker X is door de rechtbank Rotterdam benoemd tot vereffenaar in de nalatenschap van de overledene. X verzoekt de kantonrechter om de eventuele vergoeding te bepalen, zodat deze in de afrekening van de nalatenschap van de overledene verrekend kan worden. Op grond van artikel 4:206 lid 3 BW heeft een door de rechtbank benoemde vereffenaar recht op het loon dat door de kantonrechter vóór het opmaken van de uitdelingslijst wordt vastgesteld. De kantonrechter is van oordeel dat het loon nog niet definitief kan worden vastgesteld, omdat de vereffening nog niet ten einde is: er is nog geen uitdelingslijst opgemaakt en het erfgenamenonderzoek is nog niet afgerond. Voor zover X bedoeld heeft om een voorschot op het loon te laten vaststellen, overweegt de kantonrechter dat een voorschot met name bedoeld is voor de vereffening van complexe en bewerkelijke nalatenschappen (die veel tijd vragen). In casu is de vereffening voornamelijk ingesteld omdat het onbekend was wie de erfgenamen zijn en de nalatenschap onbeheerd was. De kantonrechter ziet daarom geen aanleiding om het verzoek van X op te vatten als een verzoek tot het vaststellen van een voorschot.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 28-08-2023

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2023:9275

Zaaknummer: 10548213 VZ VERZ 23-114

Rechters: C. van Steenderen-Koornneef

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Omdat de vereffening is voltooid, verzoekt de door de rechtbank benoemde vereffenaar machtiging om een woning af te geven aan het Rijksvastgoedbedrijf (RVG), waarbij het RVG op zijn beurt machtiging voor een onderhandse verkoop van het pand verzoekt.

In 2021 is X door de rechtbank benoemd tot vereffenaar in de nalatenschap van A. Haar broer B, enig erfgenaam (die zuiver heeft aanvaard), reageert niet op verzoeken om contact. X heeft het Rijksvastgoedbedrijf laten weten vele contactpogingen te hebben gedaan, waaronder een woningbezoek, maar dat er geen contact mogelijk is met B. In de nalatenschap bevindt zich een koopwoning. De vereffening is voltooid. X wenst de woning ex artikel 4:226 lid 1 BW af te geven aan de Staat/RVG omdat wanneer de vereffening is voltooid en met een overschot is geëindigd, de vereffenaar de goederen aan de Staat dient af te geven indien er geen erfgenamen zijn, niet bekend is of er erfgenamen zijn of wanneer erfgenamen niet bereid zijn de goederen in ontvangst te nemen. Het RVG wil de woning verkopen en verwacht bij onderhandse verkoop een hogere verkoopopbrengst dan bij een openbareveilingverkoop. Op grond van artikel 4:226 lid 3 BW is onderhandse verkoop van aan de Staat afgegeven registergoederen alleen mogelijk na machtiging van de kantonrechter. Gelet op de gegeven toelichting en het belang om een zo hoog mogelijke verkoopprijs voor de woning te genereren, wordt de verzochte machtiging onderhandse verkoop verleend.

Instantie: Rechtbank Zeeland-West-Brabant

Datum uitspraak: 11-10-2023

ECLI: ECLI:NL:RBZWB:2023:7094

Zaaknummer: 10638467 OV VERZ 23-4198 (E)

Rechters: A.G.M. Zander

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Het argument van langstlevende echtgenote is niet op de wet gebaseerd, kantonrechter geeft toestemming tot uitoefening wilsrecht.

X is overleden en de minderjarige D en de minderjarige E zijn bij wege van plaatsvervulling erfgenamen in diens nalatenschap. De andere erfgenamen in deze nalatenschap zijn Y (de echtgenote van de overledene), en zijn zoon A en dochter B. Verzoekster stelt dat zij het voornemen heeft om namens D en E aanspraak te maken op het wilsrecht van artikel 4:21 BW en zij vraagt de kantonrechter om hier goedkeuring aan te verlenen, mede gezien een door haar verondersteld incassorisico van de vorderingen van D en E.

A en B hebben niet gereageerd op brieven van de griffie. Aangenomen wordt dat zij geen bezwaar hebben tegen toewijzing van het verzoek. Y heeft het standpunt ingenomen dat zij het door verzoekster gestelde incassorisico niet ziet, dat zij graag wil dat ieder krijgt waar hij/zij recht op heeft en dat volgens haar kan worden volstaan met een niet-opeisbare vordering. De kantonrechter is van oordeel dat Y hiermee in haar brief geen belang heeft aangevoerd dat ertoe zou moeten leiden dat de gevraagde goedkeuring geweigerd moet worden. De kantonrechter merkt daarbij op dat de wet het bestaan van een incassorisico niet als voorwaarde kent voor toewijzing van het verzoek. De goedkeuring wordt verleend.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 29-09-2023

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2023:9305

Zaaknummer: 10602320 VZ VERZ 23-132

Rechters: P.G.J. van den Berg

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Van het tableau geschrapte voormalig advocaat maakt misbruik van omstandigheden door het maken van een afspraak tot terugtrekking als executeur te koppelen aan het betalen van kosten.

Geïntimeerde A is de zoon (en enig kind) en erfgenaam van erflaatster X. Appellant B was in het verleden zowel als advocaat als accountant werkzaam. B behartigde jarenlang de financiële en juridische belangen van X. B is in 2021 als advocaat van het tableau geschrapt. In 2012 hebben X en B een geldleningsovereenkomst gesloten waarbij X € 250.000 leent aan B. Bij testament van 24 maart 2020 heeft de toen al zieke erflaatster, B tot executeur en afwikkelingsbewindvoerder benoemd. B had aan X beloofd als executeur te zullen optreden en dan geen honorarium in rekening te brengen. B is na het overlijden van X in 2020 gestart met zijn werkzaamheden als executeur. Nadat een dispuut was ontstaan tussen partijen over de vraag of de lening uit de geldleningsovereenkomst, inclusief de verschuldigde rente, volledig was afgelost, heeft erfgenaam A aan executeur B verzocht terug te treden als executeur. A heeft aangegeven dat als B per omgaande terug zou treden een redelijk voorstel tot betaling van diens werkzaamheden aanvaardbaar was. B heeft daarop geantwoord terug te treden onder de voorwaarde dat een factuur van een aan B gelieerd accountantskantoor wordt voldaan. Interessant is de kwestie of B recht heeft op executeursloon. Vertrekpunt hierin is B's toezegging aan X geen honorarium in rekening te brengen. Ook is volgens het hof duidelijk dat A de keuze had om door te gaan met een executeur (met uitgebreide bevoegdheden) die mogelijk verdergaande beslissingen in zijn nadeel zou nemen (de verstandhouding tussen hen was er niet beter op geworden) of B zijn zin geven en de accountantskosten te betalen. Dit was volgens het hof geen reële keuze. B heeft misbruik gemaakt van omstandigheden door de terugtrekking te koppelen aan het betalen van de nota, temeer nu B daarbij onverholen dreigde als executeur die maatregelen te nemen die hem in dezen passend en geboden voorkwamen.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 17-10-2023

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2023:8714

Zaaknummer: 200.315.100/01

Rechters: J.H. Kuiper, W.F. Boele en J. Smit

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Gelden na overlijden onrechtmatig overgeboekt omdat de afspraak tussen erflaatster en haar partner een niet tijdens leven uitgevoerde schenking ter zake des doods is die niet notarieel is vastgelegd.

A is op 12 september 2020 overleden. Geïntimeerde X is het enige kind van A. Appellant B woonde sinds 2019 samen met A. In het procesdossier bevindt zich een document, getiteld 'contract tussen A en B opgemaakt op 1-7-2020'. Dit stuk is gemaakt voorafgaand aan door A en B op te stellen aktes voor hun erfenis en huwelijkse voorwaarden. De afspraak komt erop neer dat met het oog op de financiële zekerheid van de langstlevende van hen, bij het overlijden van de eerststervende de langstlevende een bedrag van diens bankrekening mag overboeken naar de gemeenschappelijke bankrekening. Nadat B die overboeking inderdaad heeft gedaan, vordert X de (terug)betaling van door B onrechtmatig verkregen gelden. De vraag die voorligt, is of het contract een schenking bij dode is (art. 1:175 lid 1 BW in verband met art. 7:177 lid 1 BW). Volgens het hof brengen de bewoordingen waarin de bedingen zijn gesteld mee dat zij redelijkerwijs niet anders zijn te begrijpen dan als schenkingen die pas opeisbaar zijn na het overlijden van de eerststervende en dat zij niet beoogden te voorzien in een verarming bij leven. Omdat sprake is van schenkingen bij dode én er geen notariële akte van is opgemaakt (en ze niet bij leven zijn uitgevoerd), zijn de schenkingen bij het overlijden van eerststervende A komen te vervallen.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 03-10-2023

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2023:3196

Zaaknummer: 200.311.034_01

Rechters: S.C.H. Molin, B.E.L.J.C. Verbunt en C.B.M. Scholten van Aschat

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Verzet tegen uitdelingslijst is gegrond: vereffenaar wordt veroordeeld om het door de schadeverzekeraar uitgekeerde bedrag in verband met met diens stil pandrecht te voldoen aan de hypotheekhouder.

Erflater heeft recht van hypotheek verleend op een aan hem toebehorende woning. Na het overlijden van erflater is verweerder X door de rechtbank tot vereffenaar benoemd. In 2022 bericht de vereffenaar aan de bank dat de woning aanzienlijke brandschade heeft geleden. De verzekeraar keert een bedrag uit aan de vereffenaar, die dit bedrag opneemt op de rekening en verantwoordinglijst -uitdelingslijst inzake nalatenschap. De bank komt in verzet tegen die lijst en verzoekt de kantonrechter dat deze de rekening en verantwoording en uitdelingslijst afkeurt/vernietigt en de vereffenaar gelast deze opnieuw op te stellen en in te dienen conform de vereisten van artikel 4:218 lid 5 BW en de geldende richtlijnen. Ook moet de vereffenaar worden verplicht c.q. veroordeeld om de schade-uitkering rechtstreeks aan de bank uit te betalen. Het geschil tussen partijen spitst zich toe op de vraag of de bank een reële mogelijkheid heeft gehad om het aan haar toekomende stil pandrecht in te roepen. Ingevolge artikel 3:229 lid 1 BW brengt het recht van pand of hypotheek van rechtswege mee een recht van pand op alle vorderingen tot vergoeding die in de plaats van het verbonden goed treden, waaronder begrepen vorderingen ter zake van waardevermindering van het goed. De kantonrechter is van oordeel dat de bank daartoe geen reële mogelijkheid heeft gehad. Een door de vereffenaar verstuurd e-mailbericht vermeldt geen concrete mededeling dat een schadebedrag zal worden uitgekeerd. Het verzet wordt gegrond verklaard.

Instantie: Rechtbank Overijssel

Datum uitspraak: 09-10-2023

ECLI: ECLI:NL:RBOVE:2023:4074

Zaaknummer: 10525990 \ EJ VERZ 23-87

Rechters: U. van Houten

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Bij gebreke aan activa en omdat geen schuldeisers zich hebben gemeld, beveelt het gerecht de opheffing van de vereffening.

In 2020 heeft het gerecht een vereffenaar benoemd in de nalatenschappen van de in 1943 en 1960 overleden erflater en erflaatster. Inmiddels zijn 39 erfgenamen in beeld, maar is er nog geen verklaring van erfrecht opgemaakt. In 2022 is X als opvolgend vereffenaar benoemd. In januari 2023 heeft X bericht dat zij geen activa in de nalatenschappen heeft aangetroffen. In maart 2023 verzoekt X haar te ontslaan als vereffenaar. Ter zitting is dit verzoek aangepast in een verzoek de opheffing van de vereffening te bevelen. De belanghebbenden geven er de voorkeur aan dat X wordt ontslagen en dat een van de erfgenamen tot vereffenaar wordt benoemd. Het gerecht verwijst naar artikel 4:209 lid 1 BW en concludeert dat er in dit geval sprake is van een situatie waarbij wordt geoordeeld dat de nalatenschap geen, althans een geringe waarde heeft. Het heeft daarom geen meerwaarde een nieuwe vereffenaar te benoemen. Mogelijk hebben de belanghebbenden gelijk en wordt alsnog (op enig moment) vastgesteld dat wel sprake is van activa. Vooralsnog lijkt daarvan echter geen sprake te zijn. Bovendien kan in ieder geval worden vastgesteld dat er geen schulden zijn. In alle jaren heeft zich geen enkele schuldeiser gemeld. Dat betekent dat, zelfs als het waar is dat de nalatenschappen activa betreffen, deze activa kunnen worden verdeeld onder de erfgenamen. Daarvoor is geen vereffening (meer) nodig. Het verzoek van X wordt toegewezen.

Instantie: Gerecht in eerste aanleg van Curaçao

Datum uitspraak: 09-06-2023

ECLI: ECLI:NL:OGEAC:2023:260

Zaaknummer: CUR202200374

Rechters: C.E.M. Nootenboom-Lock

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Gedragingen leiden tot zuivere aanvaarding nalatenschap.

Erflater is overleden met achterlating van zijn vijf kinderen (partijen) als zijn erfgenamen. Een van hen, A, heeft een verklaring van beneficiaire aanvaarding afgelegd, de andere erven hebben zuiver aanvaard. B vordert dat de rechtbank voor recht verklaart dat A de nalatenschap van erflater zuiver heeft aanvaard. Volgens de rechtbank staat vast dat A na het overlijden van erflater verschillende handelingen heeft verricht. Of die handelingen tot zuiver aanvaarden hebben geleid hangt ervan af of sprake was van beheershandelingen of van beschikkingshandelingen waarmee een erfgenaam verhaalsobjecten aan de nalatenschap onttrekt en schuldeisers worden benadeeld. Handelingen van A die betrekking hebben op de uitvaart zijn geen handelingen waaruit een stilzwijgende zuivere aanvaarding van de nalatenschap mag worden afgeleid. Daarnaast heeft A geld opgenomen van de ervenrekening. A deed dit zodat zij geld voorhanden had om eventuele schuldeisers te betalen. Met dit gepinde geld heeft A vervolgens daadwerkelijk schuldeisers betaald. Daardoor is een bedrag aan het verhaal van (mogelijke) schuldeisers van de nalatenschap onttrokken. Door de betaling heeft A immers bepaalde schuldeisers voorrang gegeven boven andere schuldeisers. Volgens de rechtbank zijn die betalingen beschikkingshandelingen waardoor A de nalatenschap zuiver heeft aanvaard. Het aanbod van A om het restantbedrag terug te storten op de ervenrekening, maakt dit niet anders. Het opzeggen van de huur door A is een beheersdaad en levert geen zuivere aanvaarding op. Voor wat betreft het leeghalen van de woning door A geldt in het algemeen dat een erfgenaam kan voorkomen dat hij de nalatenschap zuiver aanvaardt door na de ontruiming de inboedel tijdelijk op te (laten) slaan en deze beschikbaar te houden voor schuldeisers. Indien de inboedel geen waarde vertegenwoordigt, dan kan de erfgenaam ook de inboedel afvoeren of meegeven aan bijvoorbeeld de kringloop. De erfgenaam onttrekt daarmee geen nalatenschapsgoederen aan het verhaal van schuldeisers, omdat de goederen geen waarde hebben. In casu vertegenwoordigde de inboedel wel een bepaalde waarde. A heeft voor € 180 goederen aan derden verkocht en heeft nagelaten om het verkoopbedrag in te brengen in de nalatenschap. Daarmee heeft A zich die goederen/de verkoopopbrengst in eerste instantie willen toe-eigenen (ook al stelt A nu dat de verkoopopbrengst beschikbaar is voor de boedel). Ook door de verkoop zijn dus goederen aan schuldeisersverhaal onttrokken en zijn schuldeisers

benadeeld, en dus moet dit worden gekwalificeerd als een gedraging die leidt tot zuivere aanvaarding.

Instantie: Rechtbank Limburg

Datum uitspraak: 27-09-2023

ECLI: ECLI:NL:RBLIM:2023:5871

Zaaknummer: C/03/309223 HA ZA 22-409

Rechters: V.E.J. Noelmans

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Rechtbank acht notariële boedelbeschrijving niet nodig, constateert dat partijen (geacht worden) beneficiair (te) hebben aanvaard, dat de vereffening is voltooid en dat zij derhalve de nalatenschap kan verdelen.

Erflaatster in deze zaak heeft zowel bij (Nederlands) notarieel als (Frans) holografisch testament over haar nalatenschap beschikt. In een eerder stadium van het geschil tussen de broers en dochter is vastgesteld dat het holografisch testament geldig is. Thans constateert rechtbank dat omdat de dochter beneficiair heeft aanvaard, ook de twee broers geacht worden dit te hebben gedaan (art. 4:192 BW). De eerste vordering van de dochter (aanwijzen notaris die notariële boedelbeschrijving opstelt) begrijpt de rechtbank zo dat deze is ingesteld onder de voorwaarde dat de rechtbank van oordeel is dat deze notariële boedelbeschrijving noodzakelijk is om tot de verdeling van de nalatenschap te komen. De rechtbank wijst de vordering af omdat een notariële boedelbeschrijving niet noodzakelijk is voor de beoordeling van de verdelingsvordering van de dochter. Vervolgens constateert de rechtbank dat niet is gebleken dat erflaatster schulden had, en dat de vereffening is voltooid. Er kan dan ook tot verdeling worden overgegaan.

De rechtbank stelt de erfdelen en de omvang van de nalatenschap vast. De rechtbank gaat daarbij voorbij aan de algemene, niet onderbouwde stellingen van de broers dat de nalatenschap een vordering op de dochter heeft. De overboekingen die de broers als verdacht aanmerken, hebben plaatsgevonden bij het leven van moeder. Voor zover de grondslag van deze vordering is dat de dochter onrechtmatig zou hebben gehandeld, hebben de broers hun stellingen onvoldoende onderbouwd. Daarna verdeelt de rechtbank de nalatenschap.

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 11-10-2023

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2023:5644

Zaaknummer: C/05/411942

Rechters: D.T. Boks

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Volgens de Hoge Raad is artikel 4:43 lid 2 BW van toepassing op een impliciete onterving en geldt de aangehechte bijlage als een in de uiterste wil aangeduide beweegreden.

In de veronderstelling dat zij door haar zoon is benadeeld bij een grondtransactie (zie ERF 2022-0111 en ERF 2023-0313), heeft erflaatster/moeder haar dochter tot enig erfgenaam benoemd en daarmee haar zoon impliciet onterfd. Ter toelichting van een en ander wordt een bijlage aan het testament gehecht. De zoon stelt dat een en ander is gedaan onder invloed van een onjuiste beweegreden en vordert vernietiging van het testament op de voet van artikel 4:43 lid 2 BW. De rechtbank wijst dit af omdat de beweegreden voor de onterving niet in het testament zelf is opgenomen. In appèl constateert het hof dat de door moeder veronderstelde benadeling zich niet heeft voorgedaan. Daarmee is volgens het hof voldaan aan artikel 4:43 lid 2 BW en wordt het testament voor zover het de erfstelling betreft, vernietigd. Volgens het hof geldt hetgeen in de bijlage staat, wél als in het testament aangeduid.

De Hoge Raad wijst het betoog van dochter af dat onder een uiterste wilsbeschikking als bedoeld in artikel 4:43 lid 2 BW niet mede wordt verstaan de middellijke onterving van een wettelijk erfgenaam als nevengevolg van een erfstelling waarbij die erfstelling zelf niet berust op een onjuiste beweegreden. Uit het samenstel van artikel 4:42 lid 1 BW, artikel 4:115 lid 1 BW en artikel 4:1 lid 2 BW volgt volgens de Hoge Raad dat de erfstelling van de dochter, waarmee de moeder naar het oordeel van het hof tevens beoogde de zoon te onterven, een uiterste wilsbeschikking is, waarop artikel 4:43 lid 2 BW kan worden toegepast. De Hoge Raad gaat ook niet in mee in de verdedigde opvatting dat een beroep op artikel 4:43 lid 2 BW niet toekomt aan diegene die is onterfd, maar alleen aan de rechtsopvolger(s) van de erflater. Aangenomen moet worden dat de mogelijkheid om een grond tot vernietiging van een uiterste wilsbeschikking in te roepen, ten dienste staat van degene in wiens belang de vernietigingsgrond bestaat. Wie tot die kring behoort, moet in dit verband worden vastgesteld aan de hand van de tekst of strekking van artikel 4:43 lid 2 BW. Tevens stelt de Hoge Raad vast dat artikel 4:43 lid 2 BW niet uitsluitend van toepassing is op aanduidingen van personen of hun hoedanigheid. Over de bijlagekwestie stelt de Hoge Raad dat de erfstelling waarbij de moeder de dochter tot enig erfgename heeft benoemd, een uiterste wilsbeschikking is. Deze

wilsbeschikking is, in overstemming met de vormvoorschriften van artikel 4:42 lid 3 BW en artikel 4:94 BW, opgenomen in een notarieel testament. De erfstelling zelf verwijst ter toelichting naar de aan het testament gehechte bijlage, waarin staat waarom de zoon (impliciet) is onterfd. Onbestreden is de vaststelling van het hof dat de bijlage één geheel vormt met de uiterste wil en het feit dat de toelichting in een bijlage is vermeld, doet in dit geval geen afbreuk aan het bewaken door de notaris van de wilsbekwaamheid en de vrije wilsvorming. Tegen deze achtergrond heeft het hof geen blijk gegeven van een onjuiste rechtsopvatting door te oordelen dat de bijlage geldt als in de uiterste wil aangeduide beweegreden als bedoeld in artikel 4:43 lid 2 BW.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 27-10-2023

ECLI: ECLI:NL:HR:2023:1486

Zaaknummer: 22/02531

Rechters: C.E. du Perron, S.J. Schaafsma, F.R. Salomons, G.C. Makkink en K. Teuben

Advocaten: J. van Duijvendijk-Brand en A.C. van Schaick

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Reeds uitbetaalde legitimaris die ondanks andersluidende afspraak contact opneemt met zijn broer, heeft geen spoedeisend belang bij zijn vordering tot afgifte bankafschriften en wordt in de proceskosten veroordeeld.

Eiser A en gedaagde B zijn broers. Hun vader en moeder zijn overleden. Vader heeft A, B en hun moeder tot erfgenamen van zijn nalatenschap benoemd, waarbij het erfdeel van A is vastgesteld op zijn legitieme portie. De legitieme portie van A is berekend op circa € 135.000 en A heeft in totaal € 273.000 netto ontvangen. Moeder heeft B tot enig erfgenaam en executeur benoemd en A onterfd. De legitieme portie van A is berekend op circa € 253.000 en A heeft in 2017 totaal circa € 313.390 netto ontvangen. Omdat A vond dat hij op meer recht had dan hij uit de nalatenschappen heeft verkregen, zijn A en B in 2018 een vaststellingsovereenkomst aangegaan waarin – kort en goed – is overeengekomen dat B aan A € 85.000 voldoet, bij de betaling waarvan A finale kwijting verleent en A geen enkele vordering meer heeft uit de beide nalatenschappen en partijen ‘uit elkaars leven zullen verdwijnen’. In 2023 bericht de huidige advocaat van A aan B dat A ontevreden is over de werkzaamheden die zijn oude advocaat in beide nalatenschappen heeft verricht, onder meer omdat bij de berekening van de legitieme portie in vaders nalatenschap is uitgegaan van een veel te lage waarde van een tot die nalatenschap behorend pand. B stelt dat A de in de vaststellingsovereenkomst vastgelegde afspraken niet nakomt, roept de vernietiging daarvan in en vordert terugbetaling van de € 85.000. In onderhavige procedure vordert A veroordeling van B tot afgifte van de bankafschriften van moeders bankrekening over de periode 2011-2016. De voorzieningenrechter stelt dat A geen spoedeisend belang heeft bij zijn vordering. Ter onderbouwing verwijst de voorzieningenrechter naar de door B in de vaststellingsovereenkomst verleende finale kwijting. Dat B de vernietiging van die overeenkomst inroept, doet niets af aan die verleende kwijting omdat B stelt dat die vernietiging is geschied onder de voorwaarde dat de € 85.000 werd terugbetaald. En dat is nimmer gebeurd. Maar ook als geen kwijting zou zijn verleend, heeft A geen belang bij zijn vordering. A heeft immers meer ontvangen dan hetgeen waarop hij uit hoofde van zijn legitieme portie recht had, zodat er geen belang is om stukken op te vragen. Hoewel partijen broers zijn, geeft hun historie de voorzieningenrechter aanleiding om A in de proceskosten te

veroordelen.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 13-10-2023

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2023:9834

Zaaknummer: C/10/662448 / KG ZA 23-670

Rechters: P. de Bruin

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Uit de mededeling van de ene erfgenaam aan de andere dat de nalatenschap zuiver aanvaard kan worden, kan niet de zuivere aanvaarding van die ene erfgenaam worden afgeleid.

Partijen zijn broers en zussen van elkaar. Hun vader is in 2004 overleden en had een OBV gemaakt. Moeder is in 2017 overleden en heeft partijen als haar erfgenamen achtergelaten. In deze zaak, die in hoofdzaak om verdelingskwesties draait, zijn vooral de overwegingen interessant bij de vraag of een van de kinderen [eiser A] ondanks de in december 2017 opgemaakt akte van beneficiaire aanvaarding de nalatenschap zuiver heeft aanvaard. De andere kinderen stellen dat A zuiver heeft aanvaard omdat hij hen in oktober 2017 per mail had bericht dat de nalatenschap zuiver kan worden aanvaard. De rechtbank stelt voorop dat die enkele mededeling niet kan worden aangemerkt als een zuivere aanvaarding door A. Ook blijkt uit die mededeling niet dat A zelf zuiver heeft aanvaard. De rechtbank wijst ook de stelling af dat A zuiver had aanvaard door in september en oktober 2018 diverse malen te spreken met de potentiële kopers van het appartement van moeder. Door die gesprekken heeft hij niet als heer en meester beschikt over de nalatenschap. Volgens de rechtbank heeft A de kopers voorgedragen en geadviseerd over de (ver)koop prijs. Van verkoop van het appartement door A om het aan verhaal van schuldeisers te onttrekken, is echter in het geheel geen sprake geweest. Zijn bemoeienis is in de periode voor december 2017 beperkt gebleven tot deelname aan het overleg en het geven van advies over de aanpak van de verkoop. Overigens – zo de rechtbank – staat vast dat de koopovereenkomst uiteindelijk in maart 2018 is gesloten waarbij de door partijen gevolmachtigde X als verkoper optrad. Dat was ruim na de beneficiaire aanvaarding door A. A heeft het appartement niet voorafgaande aan de beneficiaire aanvaarding verkocht, bezwaard of op andere wijze aan het verhaal van schuldeisers heeft onttrokken. Hij heeft zich dus niet ondubbelzinnig en zonder voorbehoud als een zuiver aanvaard hebbende erfgenaam gedragen. Zijn verklaring tot beneficiaire aanvaarding van de nalatenschap van moeder is daarom rechtsgeldig. Vervolgens verworpt de rechtbank de stelling dat A de herroeping van de door hem aan X verstrekte volmacht ongedaan heeft gemaakt. Dit mede omdat X zelf in zijn verantwoording schrijft dat onduidelijk was en bleef wat de juridische situatie van de volmacht was en dat de volmacht niet weer was hersteld. Daarna gaat de rechtbank aan de slag met de verdeling van de nalatenschap.

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 13-09-2023

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2023:5210

Zaaknummer: C/05/415792 / HZ ZA 23-61

Rechters: D.T. Boks

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Erfgenaam van langstlevende ouder moet vordering kind in verband met overlijden eerste ouder uitbetalen waarbij omvang vordering wordt vastgesteld rekening houdend met na overlijden eerste ouder ingekeerd buitenlands vermogen.

Eiseres A is de dochter van erflaatster X en erflater Y. X is in 2006 overleden en had in haar testament een OBV opgenomen krachtens welke A een niet-opeisbare vordering erfde waarover 8% rente verschuldigd was. In de door Y (zonder A daarin te betrekken) ingediende aangifte erfbelasting bedroeg het erfdeel van A circa € 105.000. Y boekt dit bedrag zonder daarover met A te hebben overlegd in september 2015 in drie termijnen over aan A. In 2017 gebruikt Y de inkeerregeling en geeft daarbij aan dat X en Y in 2006 gemiddeld € 1.100.000 aan buitenlands vermogen bezaten. Hoewel niet met zoveel woorden gemeld, kan uit de uitspraak worden afleid dat gedaagde Z enig erfgenaam en executeur is van de inmiddels kennelijk ook overleden Y. Ook is duidelijk dat Z de nalatenschap van Y zuiver heeft aanvaard en dat Z destijds medeondertekenaar was van de inkeerovereenkomst. A vordert vaststelling van haar erfdeel (daarbij rekening houdend met het buitenlands vermogen) en veroordeling van Z tot uitbetaling daarvan tezamen met de verschuldigde rente. De rechtbank volgt Z niet als zij betwist dat er buitenlands vermogen was. Dat de vaststellingsovereenkomst een ander (fiscaal) doel diende, betekent niet dat de inhoud van de vaststellingsovereenkomst en van de bijbehorende opgave niet juist is. Bij het bepalen van de omvang van de nalatenschap houdt de rechtbank geen rekening met boetes en fiscale consequenties die vanwege de inkeer in 2017 verschuldigd zijn. Vaststaat immers dat er op het moment van overlijden van erflaatster niet was ingekeerd. Boetes en fiscale consequenties waren toen dus niet aan de orde. De rechtbank bepaalt het erfdeel van A op circa € 400.000. Z voert verder aan dat A geen recht meer heeft op haar erfdeel omdat dit in 2017 is afgekocht. A stelt nimmer te hebben ingestemd met de afkoop. De rechtbank overweegt dat het aan Z is om feiten en omstandigheden te stellen waaruit blijkt dat de vordering niet meer bestaat. Dat het de bedoeling van erflater was om het volledige kindsdeel af te lossen, is daarvoor niet voldoende. Vereist is dat wordt aangetoond dat erflater en A het eens waren over de omvang van het door erflater te betalen bedrag. Dit laatste speelt zeker in onderhavige casus nu (veel) minder is betaald dan het verschuldigde erfdeel. Ook acht de rechtbank het feit dat A niet heeft geprotesteerd tegen de

uitbetaling, onvoldoende om te concluderen dat A haar rechten zou hebben verwerkt. Evenzo is onvoldoende gesteld om te oordelen dat Z onredelijk wordt benadeeld door een veroordeling tot uitbetaling van het erfdeel met rente. Z onderbouwt niet dat Y's nalatenschap onvoldoende is om de vordering te voldoen. Ook stelt Z niet dat haar de financiële mogelijkheden ontbreken om het erfdeel uit te keren. Dat uitbetaling uit het eigen vermogen van Z een hard gelag is, moge zo zijn, maar zover had het niet hoeven komen. Z heeft ervoor gekozen om de nalatenschap zuiver (en dus niet beneficiair) te aanvaarden en daarmee heeft zij het risico genomen persoonlijk aansprakelijk te zijn voor de schuld van Y aan A.

Instantie: Rechtbank Zeeland-West-Brabant

Datum uitspraak: 18-10-2023

ECLI: ECLI:NL:RBZWB:2023:7323

Zaaknummer: C/02/405841 / HA ZA 23-55 (E)

Rechters: M.M. van 't Nedereind

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Op verzoek van de enig bekende en beneficiair aanvaard hebbende erfgenaam benoemt de rechtbank een vereffenaar.

De ongehuwde erflaatster X is overleden zonder bij testament over haar nalatenschap te hebben beschikt. Erflaatster had twee kinderen, namelijk A [verzoekster] en B. B is vooroverleden. Omdat A de nalatenschap beneficiair heeft aanvaard, moet deze door alle erfgenamen worden vereffend. A weet niet of en wie de (verdere) erfgenamen zijn van B. A weet dat er in ieder geval één zoon [C] is, maar weet niet of deze zoon is erkend. Of er nog meer (erkende) kinderen zijn, vereist nader onderzoek (waarschijnlijk ook in het buitenland). A stelt dat gelet op haar geringe inkomen niet verwacht mag worden dat zij dit onderzoek bekostigt. A wil graag tot vereffening overgaan, en het overschot afgeven aan de bekende erfgenamen. A verzoekt de rechtbank om een vereffenaar te benoemen. De rechtbank stelt vast dat voldaan is aan de voorwaarden van artikel 4:203 lid 1 onder a BW en dat voldoende is toegelicht dat A belang heeft bij het benoemen van een vereffenaar. De rechtbank wijst, hoewel de belanghebbenden niet zijn bereikt, het verzoek toe.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 16-10-2023

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2023:9888

Zaaknummer: C/10/665518 / HA RK 23-919

Rechters: C. van Steenderen-Koornneef

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Op verzoek van één erfgenaam en omdat andere erfgenamen niet reageren, benoemt de rechtbank een vereffenaar in de nalatenschappen van hun ouders.

Erflater en erflaatster zijn in 1952 in Turkije gehuwd. Uit het huwelijk zijn drie kinderen geboren, te weten verzoekster en belanghebbenden 1 en 2. Het huwelijk tussen erflater en erflaatster is geëindigd door het overlijden van erflater. Erflater heeft niet bij testament over zijn nalatenschap beschikt, zodat erflaatster, verzoekster en de belanghebbenden zijn erfgenamen zijn. Erflaatster is na het overlijden van erflater niet opnieuw gehuwd of geregistreerd als partner. Erflaatster heeft ook niet bij testament over haar nalatenschap beschikt. Op grond van de wet zijn daarom verzoekster en de belanghebbenden haar erfgenamen. Verzoekster heeft beide nalatenschappen beneficiair aanvaard zodat deze door alle erfgenamen moeten worden vereffend volgens de wet. Verzoekster verzoekt de rechtbank in beide nalatenschappen een vereffenaar te benoemen omdat het niet lukt om deze gezamenlijk af te wikkelen. De nalatenschappen zijn feitelijk onbeheerd. Tot de nalatenschappen behoren onroerende zaken en tot die van erflaatster ook in ieder geval de nog niet vastgestelde vorderingen van de kinderen inzake de erfdelen in de nalatenschap van erflater. De erfbelasting is ook nog niet betaald. Omdat belanghebbenden 1 en 2 niets van zich laten horen, is het voor verzoekster niet mogelijk om zelf de vereffening ter hand te nemen. Volgens de rechtbank is voldaan aan de voorwaarden van artikel 4:203 lid 1 onder a BW en heeft verzoekster haar verzoek voldoende toegelicht. De rechtbank wijst het verzoek toe.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 16-10-2023

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2023:9887

Zaaknummer: taak, bevoegdheden, verplichtingen vereffenaar

Rechters: C. van Steenderen-Koornneef

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De kantonrechter wijst de in kort geding gevorderde veroordeling af om onder verbeurte van een dwangsom inlichtingen te verschaffen en de eed/belofte af te leggen.

Erflater is overleden met achterlating van zijn echtgenote X [gedaagde] en hun acht kinderen [onder wie eiser] als zijn erfgenamen. In september 2022 heeft de kantonrechter op verzoek van eiser het opmaken van een boedelbeschrijving bevolen en een notaris aangewezen die de beschrijving opstelt. Daarbij is tevens bevolen dat alle betrokkenen medewerking verlenen en desgevraagd informatie verschaffen. In onderhavige kortgedingprocedure stelt eiser bevreesd te zijn dat vermogensbestanddelen zijn of worden onttrokken aan de boedel. Hij wil daarom dat X op verbeurte van een dwangsom wordt bevolen om alle informatie te verstrekken aan de notaris. Ook vordert eiser dat X wordt bevolen een verklaring onder ede of belofte af te leggen die zal worden opgenomen door de notaris. In die verklaring zou moeten worden vastgelegd dat X naar waarheid heeft verklaard alle informatie te hebben gegeven, en volledige inzage, afschrift of uittreksel van alle bescheiden te hebben gegeven die zij betreffende de nalatenschap van erflater tot haar beschikking of onder haar berusting heeft of behoort te hebben. Hij baseert de eis op artikel 843a Rv en/of artikel 4:16 lid 4 BW. X stelt dat eiser geen spoedeisend belang heeft en betwist dat ze onvoldoende informatie verstrekt aan de notaris. De kantonrechter wijst de vordering af. Eiser maakt onvoldoende aannemelijk dat hij in een gewone procedure gelijk zal krijgen. Partijen staan lijnrecht tegenover elkaar wat betreft de bestanddelen van de nalatenschap waarover X informatie en stukken moet verstrekken aan de notaris. Het is aan eiser om aannemelijk te maken dat de door hem gestelde bestanddelen er inderdaad zijn, maar dat heeft hij niet gedaan. Ook is onvoldoende duidelijk welk spoedeisend belang eiser heeft.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 27-10-2023

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2023:10096

Zaaknummer: 10481808 VV EXPL 23-200

Rechters: M. Fiege

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Omdat de nalatenschap geldt als beneficiair aanvaard, is de vereffening ingetreden en is eiseres niet-ontvankelijk in de gevorderde verdeling.

Het gerecht constateert dat een van de erfgenamen van erflater (Z) op het tijdstip van diens overlijden in 2016 minderjarig was. Eiseres is niet-ontvankelijk in haar in de hoedanigheid van wettelijk vertegenwoordiger van Z gevorderde verdeling van de nalatenschap. Het gerecht gaat ervan uit dat de nalatenschap geldt als door eiseres als wettelijk vertegenwoordiger van Z beneficiair aanvaard. Indien een nalatenschap door een van de erfgenamen beneficiair is aanvaard, moet de nalatenschap worden vereffend. Op grond van het overgangsrecht (art. 90 AB 2021 no. 43) zijn daarop zoveel mogelijk de bepalingen van afdeling 3 van Boek 4 BW van toepassing. Pas na de vereffening kan de nalatenschap worden verdeeld.

Instantie: Gerecht in Eerste Aanleg van Aruba

Datum uitspraak: 28-09-2022

ECLI: ECLI:NL:OGEAA:2022:547

Zaaknummer: AUA201903756

Rechters: J.A. van Voorthuizen

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Ene zus handelt niet onrechtmatig jegens andere zus door opdracht te geven de kist van vader te sluiten.

Eiseres X en gedaagde Y zijn zussen. X stelt dat Y onrechtmatig jegens haar heeft gehandeld door de kist kort na het overlijden van haar vader te laten sluiten. Het is X daarmee onmogelijk gemaakt om afscheid van het lichaam van haar vader te nemen. De kantonrechter wijst de gevorderde schadevergoeding ad € 25.000 af. Van belang is dat niet is weersproken dat het besluit om de kist te sluiten is genomen in verband met de staat van het lichaam. Onder die omstandigheden kan de beslissing om de kist van vader kort na zijn overlijden te laten sluiten, jegens X niet onrechtmatig zijn. Tevens is van belang dat X heeft erkend dat zij in de periode voorafgaand aan de crematie haar wens om afscheid te nemen van het lichaam van haar vader, niet kenbaar heeft gemaakt. De mogelijkheid om de kist in de periode na het overlijden en voor de uitvaart voor haar nog te openen, is daardoor voorbijgegaan.

Instantie: Rechtbank Overijssel

Datum uitspraak: 24-10-2023

ECLI: ECLI:NL:RBOVE:2023:4377

Zaaknummer: 10401448 \ CV EXPL 23-1028

Rechters: J.M. Marsman en A.M.S. Kuipers

Advocaten: E.A.L. van Emden

Wetsartikelen: 6:162 BW

RECHTSPRAAK

Wegens het ontbreken van wilsovereenstemming hoeft het in de vaststellingsovereenkomst ontbrekende kettingbeding niet in de akte van verdeling te worden opgenomen.

Vooraleer een inhoudelijk oordeel uit te spreken, constateert de voorzieningenrechter dat de vorderingen over en weer zien op het uitvoering geven aan een in Nederland, ten overstaan van een Nederlandse rechter, opgestelde overeenkomst ter beslechting van een geschil omtrent een verdeling van een in Nederland opengevallen nalatenschap. Ook hebben de vorderingen betrekking op levering van onroerend goed aan de in Nederland woonachtige gedaagde. Een en ander betekent dat Nederlands recht van toepassing is, artikel 4 lid 3 Rome I-Verordening. Vervolgens constateert de voorzieningenrechter dat inzake de verdeling van de nalatenschap door partijen een vaststellingsovereenkomst is gesloten. In die overeenkomst is afgesproken dat een NSW-landgoed aan A wordt toegedeeld. In de ter zake opgestelde conceptakte van verdeling is de clause opgenomen dat A verplicht is om de NSW-rangschikking 25 jaar in stand te houden en dat de erfbelasting die bij niet-nakoming daarvan alsnog van de (overige) erfgenamen zal worden geheven, voor rekening van A komt. Deze clause stond niet de vaststellingsovereenkomst. In onderhavige procedure vorderen de overige erven dat A de conceptakte ongewijzigd tekent. Kort en goed wijst de voorzieningenrechter deze vordering af omdat de clause geen deel uitmaakte van de vaststellingsovereenkomst en derhalve niet gesteld kan worden dat hierover overeenstemming bestond. Irrelevant is of een dergelijke clause gebruikelijk is, wat overigens mede gezien de door partijen gewisselde stukken niet vaststaat.

Instantie: Rechtbank Zeeland-West-Brabant

Datum uitspraak: 31-10-2023

ECLI: ECLI:NL:RBZWB:2023:7524

Zaaknummer: C/02/412693 / KG ZA 23-393(e)

Rechters: S.H.L. Baggel

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Het Hof van Justitie gaat in op prejudiciële vragen omtrent mogelijkheid voor een in de Europese Unie wonende niet-EU-onderdaan om een rechtskeuze op te nemen in een door hem in de EU op te stellen testament.

X heeft de nationaliteit van land A, en is geen onderdaan van de Europese Unie. X woont wel in een land [B] van de Europese Unie. Aan het Europese Hof van Justitie is de prejudiciële vraag voorgelegd of X in land B een testament kan opstellen waarin een rechtskeuze voor het recht van land A is opgenomen (als het recht dat zijn erfopvolging beheerst). Volgens het hof blijkt uit de bewoordingen van artikel 22 ErfVo dat deze bepaling ziet op elke 'persoon'. Derhalve zonder enig onderscheid te maken tussen onderdanen van de lidstaten van de Unie en onderdanen van derde staten. De enige beperking op de keuzevrijheid waarover een dergelijke persoon beschikt, is immers dat hij alleen het recht kan kiezen van een staat waarvan hij de nationaliteit bezit, ongeacht of die staat een lidstaat van de Unie is of niet. Bijgevolg kan niet worden gesteld dat alleen burgers van de Unie een dergelijke keuzevrijheid kunnen genieten. Ook stelt het hof dat het stelsel van de ErfVo er niet aan in de weg staat dat op grond van een bilaterale overeenkomst die vóór de vaststelling van deze verordening is gesloten tussen een lidstaat en een derde land, en gelet op de uitzondering van artikel 75 lid 1 van die verordening, de onderdaan van een derde land die woont in de door die bilaterale overeenkomst gebonden lidstaat, niet de mogelijkheid heeft om het op zijn erfopvolging toepasselijke recht te kiezen. Artikel 75 ErfVo gelezen in samenhang met artikel 22 van deze verordening, moet aldus worden uitgelegd dat het zich er niet tegen verzet dat, wanneer een lidstaat van de Unie vóór de vaststelling van die verordening een bilaterale overeenkomst heeft gesloten met een derde land waarin het op het gebied van erfopvolging toepasselijke recht wordt aangewezen en waarin niet uitdrukkelijk wordt voorzien in de mogelijkheid om een ander recht te kiezen, een onderdaan van dat derde land die in de betrokken lidstaat woont het recht van dat derde land niet kan kiezen om zijn erfopvolging in het geheel te beheersen.

Instantie: Hof van Justitie van de Europese Unie

Datum uitspraak: 12-10-2023

ECLI: ECLI:EU:C:2023:766

Zaaknummer: C-21/22

Rechters: K. Jürimäe, N. Piçarra, M. Safjan, N. Jääskinen en M. Gavalec

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De volmachtverlening door erflater is door misbruik van omstandigheden tot stand gekomen en dus vernietigbaar.

Oorspronkelijk gedaagde en thans opposant A vordert dat hij wordt ontheven van een veroordeling in een verstekzaak tussen hem en de curator van de inmiddels overleden X. Door het overlijden van X is de curatele geëindigd en treedt B, de zoon van X, als geopposeerde in het geding. In geschil is of A op onrechtmatige wijze heeft geprofiteerd van de gezondheidssituatie van X door gebruik te maken van een volmacht en bedragen van de bankrekening van X op te nemen. A stelt dat de volmachtverlening door X rechtsgeldig was omdat X wilsbekwaam was toen hij A een volmacht verleende. De gezondheid van X was weliswaar door een herseninfarct achteruitgegaan, maar het was niet zo dat hij niet zelfstandig over zijn zaken kon beslissen. Het gerecht volgt A hierin niet omdat voldoende aannemelijk is dat X tijde van de volmachtverlening ook al niet (meer) compos mentis was, althans niet of niet voldoende in staat was zijn wil te bepalen. Relevant is dat X een herseninfarct heeft gehad, en zijn gezondheid daarvoor al achteruitging. Uit videobeelden volgt duidelijk dat de cognitieve vermogens van X ernstig beperkt waren. A had onder deze omstandigheden op zijn minst grote twijfels over de wilsbekwaamheid van X moeten hebben, dan wel dat ter beoordeling aan een arts moeten voorleggen. A heeft in plaats daarvan X kort na zijn herseninfarct, zonder overleg met de directe familie en een arts, in aanwezigheid van een advocaat, een zeer uitgebreide en verstrekkende volmacht laten tekenen. De volmacht was in de Nederlandse taal gesteld terwijl X het Nederlands niet (goed) beheerste en voor het infarct al niet goed meer kon zien. De machtiging is ook met een bibberend handschrift ondertekend. Mede gelet op de afhankelijkheidspositie van X is voldoende aannemelijk geworden dat A de wil van X in een richting heeft geleid, waarin X normaal niet gegaan zou zijn.

Instantie: Gerecht in eerste aanleg van Curaçao

Datum uitspraak: 18-09-2023

ECLI: ECLI:NL:OGEAC:2023:264

Zaaknummer: CUR202203585

Rechters: S.M. Christiaan

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Door executeur gevorderde ontbinding van een pachtovereenkomst wordt toegewezen.

Z, executeur in een nalatenschap, is er niet in geslaagd te bewijzen dat de brief waarin de pachtovereenkomst van het tot de nalatenschap behorende gepachte is opgezegd, gedaagde/pachter Q heeft bereikt. Na dit oordeel buigt de rechtbank zich over de subsidiair gevorderde ontbinding van de pachtovereenkomst. Op grond van artikel 7:376 lid 1 BW kan de pachtkamer de pachtovereenkomst ontbinden op de grond dat de pachter is tekortgeschoten in de nakoming van zijn verplichtingen. Ingevolge het eerste lid onder a wordt de pachter in ieder geval geacht in de nakoming van zijn verplichtingen te zijn tekortgeschoten, indien hij het gepachte niet langer voor de uitoefening van de landbouw gebruikt. Uit de in onderlinge samenhang beschouwde feiten volgt naar het oordeel van de pachtkamer dat Q het gepachte niet (meer) bedrijfsmatig ten behoeve van de landbouw gebruikt. Het heeft er alle schijn van dat Q sinds de beëindiging van zijn melkveebedrijf op 65-jarige leeftijd, hobbymatig (en op verliesgevende basis) verder boert. Een verpachter hoeft dit niet toe te staan. Q schiet tekort in de nakoming van de pachtovereenkomst. Q heeft niet aangevoerd dat de ontbinding met haar gevolgen niet gerechtvaardigd is. De pachtkamer ontbindt de pachtovereenkomst per 1 maart 2024. Per die datum moet Q het gepachte ook ontruimen. Ook wordt bepaald dat nu de pachtovereenkomst wordt ontbonden, Z (tegen vergoeding overeenkomstig de regels die het hof daarvoor heeft gegeven) bij het einde van de pachtovereenkomst aanspraak kan maken op de fosfaatrechten.

Instantie: Rechtbank Midden-Nederland

Datum uitspraak: 25-10-2023

ECLI: ECLI:NL:RBMNE:2023:5586

Zaaknummer: 10161555 \ LC EXPL 22-2294

Rechters: J.M. van Wegen

Wetsartikelen: